

SZÉKESFEHÉRVÁR

Szerkesztőség és kiadóhivatal: Nádor-utca 7.
TELEFON-SZÁM: 119.
Hirdetések és előfizetési pénzek a kiadóhivatalba küldendők.

Felolvasó szerkesztő és kiadóulajdonos:
FÉNYES LÁSZLÓ.

Előfizetési árak:
Egy évre 16 Kor. — Fél évre 8 K. — Negyedévre 4 K.
Egyes számlára: 10 fillér.
A lap megjelenik: Hétfőn, szerdán és szombaton este 6 órakor.

Dr. Eötvös Bálint.

A közélet latorjáról egy kapaszkodó zuhant le. Ha ez az eset téglalabdák közbem egy totó napzáróval és az épülő ház állványairól történik meg, úgy súlyos balcsentek mondják az embereket, a közéleti előkelőség azonban, még a takarékpénztári könyveket hamisító urak részére is biztosít anyai előnyt, hogy az esetüket a romantikusabb olvasóknak tragikum szóval illeli.

Méjritk egyenlő mértékkel mindenkin.

Eötvös Bálint egy nagynevű apának a fia. Ez volt az erje, a mivel neki indult a közélet latorjáról, a szög pedig, a miben megbukott: a karaktere. Jómódban, jónéval, a kellő képzettséggel s csak egy szikrányi komolysággal neki indulva pályájának: sima lett volna az útja. De ez a mindenképpen szerencsésen születte ember beszívta magába azt a léha felfogást, a mely a legutóbbi évtizedek típusaként egy éleztaliban olyan jól megalakította a Strebinszky Császár alakját.

Ennek a mostani kornak amugy is a legutólatosabb vonása, hogy társadalmi csoportjainak közéleti felfogása egészen más, mint az, a mit a magánéletben valának. Nyilvánosságnak beszélni, nyilvánosságnak írni nemcsak stílyben, de lényegben is egészen másképpen szoktak az emberek, mint a magánéletben. Ez az Eötvös Bálint kevés nyilvános beszédeiből olyan nagy függelenségi hazaffának tetszett, hogy azt hihette volna az ember: álmaiban is csak a 48-as mártírok szel-

lemeit ölegeti. Holott csak a chanteseökkel mulatoit, a Somosi- és a Ronacher separáiban. A kis emberek nyomorúságáról beszélt amaz egy-két szonoklatában, a mit kénytelen volt elmondani és a Balatonon saját külön yachtján csónakozott. Az ő saját maga kicsinyisége, csak az okozott neki gondot.

Ügyvédi irodát nyitott, vállalatokba kezdett, de sehol sem azért, vállalatokba kezdett, becsultes ügyvédi munkával, vagy a vállalkozó gondos utanjáró számításával, oh nem: a ép kedvért csinálta mindezeket.

A képviselői megbízatás, a nagy lelőselő, óriási hatáskör és a közbizalom révén nimbusz, kiváltságokat biztosít a mandátum tulajdonosának, mert ez az ország népének egy részét képviseli. Meg kell szerezni tehát a mandátumot, hogy nimbuszom és kiváltságom legyen, így gondolkoznak a Strebinszkyes. És Eötvös Bálint — nem ő maga, mert erre is lusta volt, de — pajtsáai: került után néztek. Egy földterület után, a hol munkás, dolgos emberek vannak s e munkás, dolgos embereknek adják fejében anyai joguk, hogy naiv liták szerint feljelenek, egy ilyen idegenből odajött ember négy heti kortes beszédoinek. És azok az emberek, akiknek mindégnyekben egyenkint több komolyság van, mint Eötvös Bálintban s nagyon sokban több intelligencia és tudás, mint ebben az urban: fellétek neki és kortesek. Mivelhogy az elvett hirdető központi pártirodának Eötvös Bálintot tetszett jelölni. A központi pártiroda pedig azokat jelöli, a kik a tüzhelyhez közel és a chambre separeban együtt vannak vele.

Hiába volt a való, mindenki által látható tény: azok a naiv vádai kerületbeli emberek red hagyták magukat szedetni, nem először s azt hiszem: nem utoljára. Megválasztatása érdekében néhány ezer korona adósságot csinált a kerületben is, ugyan hogy ne hitelezzenek olyannak, a kit a pártiroda ajánlt, a ki képviselő lesz, a kinek a barátságában, személyes összeköttetésében — muscai önzéret szorított jó lesz sütkérezni a falun.

Es senkinek nem jutott eszébe megkérdezni, vajjon mi érkelés bizonygatott nyujt ez az ember az iránt a hízsonom iránt, a melylyel felruházzák? Mert hiszen ha érkelődnek iránta, akkor egészen világos lett volna: arra az emberre nem egy kerület mandátumát, de egy csirke pórt semmi munkával nem történik. Az élvek gyönyörűsége közl csak egy van ismeretlen előtt: a munka, az alkotás gyönyörűsége. De ha ezt annak idején megmondját, vagy megírját felele: személyes rágalmazásnak minősíti a tisztelt társadalom. Mert a közügyek, az igazság rovására hazudni: az gavalériás.

Eötvös Bálint ur megkapván a vádai mandátumot — a melyért való közdelemben egy emberöltőt át tisztességgel, becsülettel dolgozott, a közbizalmat munkájával kiérdemelt ember lett a vesztes — eltávozott a kerületből s azóta szünet se láttak ott többé, hírt sem hallották.

A hirt előlött néhány héttel mi jelentek Eötvös Bálintról. Hogy magán viszonyai miatt kénytelen lesz megválni a mandátumától, a melyhez olyan érdemtelentel-

T A R C Z A.

Tavaszi dér.

A sivar, egyhangú élet tere napról-napra keményebben nehezedit, az Pogonyi Boldizsár szociális vállára. A nagy kastély megméri és bizonyos cselekedt galád hármája apránként elviselhetetlennek látszottak. Úgy érezte, hogy az egyedülálló s a komor lelkebe vissza-visszatérő emlékekért árnyéka hamarosan és könnytelen eldohatathja vele az életet, mint eldobott annak idején azerényi fényes, gyönyörűsége játékszerét.

Pedig érte akart lenni. Erős a törvény. Míg a kifáradt erőkben, a szilárd utolsó cséppje is meg nem fogy. Magától, valami ostoba nyárpolgárus betegesben. De ez a némaság kínzóta és az ősi butorokra szállt por mintha asszony is bosszualó szűkeséggel vonná be. Nem gondolt ábrándokra, de belátta, hogy a házhoz asszony kell. Rendszertű, takarékos, közönséges asszony férhető volna, a ki erős kézzel tud rendezni és becsultes szívet, a ki erős kézzel tud rendezni és az ősi kúrúria. És valami halvány remény is fel-lelőtt előtte a mogorra termekben kacsagó gyermekjelekről, a melyek legelőbbsé befejezés lennének a szelálanul, könnyelmit kézzel eldobott ifjú éveknak.

Hogy délután csakugyan határozott. Az inasa lejeglette kedves tájlepipipját s művészen kiszivott nyaka megcsorbul. Nem is igen haragudhatott a durva kép, egyetlen íráster, de a pillanatan szinte erőszakosan fogta el lelkét a régóta tépelt vágyakozás. Végigittott a kényrökbeli Deszonty-csárdóra. Mert azal tisztában volt, hogy a Pogonyi nevet s a familia cziméret megörözi. A régi, demokrata elvokt kiszorta lelkéből, az ósók fölöttous társasága és esendes megrugyást talált a

udatban, hogy legalább ebben a pontban teljesíti meghalt örege kérését. Most már ugyis mindgy. Oszlót hajjal nem érdemes ideiók után futkosni s a ki után valamikor futott, lsten tudja, hol arajtja most a babérokat. Közönséges élet akar, közönségeset, mint a többiek, a régi, kényelmes tradicziók közepett.

Nem sokáig gondolkodott. Az öreg Goór leánya jutott eszébe. Az öreg Goór, a ki sokkal alaposabban elficsérte a vagyonát, mint ő s leánya most a régi udvarház roskadozó falai közt binkölhatik az édesapja drága ostoabasán. Már régóta bándóhatik. Jól emlékszik rá. Magas barna, komoly arca leány, mindenesetre túl a husz éven és mindenesetre túl az ábrándokon.

Délután áthajított. A nagy gyönyörűsége almas szűkre bűszkén vágatott keresztül a tavaszi naplót kioldított mezőkön s rövid idő alatt megállt a Goórak roskadozó udvarháza előtt. Színalmas és véghetetlen lehangoló volt a régi kastély dledező tornyaival. A vakolat a valakiről rég lehallt s az épület felszárán üvegökelti ablakok meredeztek az elhagyott park felé. Mindezzel nem tördött. Utolján gyöngölt föl az oszlopok tornacra. Ott már várta az öreg Goór. Ittasos képi, ósárga arca volt ember, folyton rángatózó arczmokkal.

— Isten hozott, ősem. Ugyan mit keresz ebben a haldokló fészekben?
— Majd megmondom. De az uton egy kicsit megélestem.

— Azt ugy is gondolom. A Vilma lányom majd kézzel valamit. Addig térjünk be.
Bementek az egyetlen tisztességes terembe. Néhely tilgily-szekek a hosszú, fargott asztal körül s egy pár kormos kép a falon.
— Jóformán ez maradt meg a régi jó mód-ból. Nem is csoda.
Es az öreg kiállhatatlan recsög hangon kezdett mesélni svínák vicceket a legénykori tempök-

ról. Pogonyi szinte undorodott, és úgy találta, hogy beszélés, derék dológ lesz, ha megzababátijs etől a vén öszv embertől a leányt. Kíváncsián várta, hogy bejőjön, kibe-kibe sórkozoztan felé az öreg kérdéseire.

Végre bejött. Egyszerű fekete ruhában, kőfénye mellett a kulcsomaggal. Olyan volt, a milyennek képzete: magas barna, halvány arcu leány. A szeméből látszott, hogy már beletródtott a változatlan sorsba, a szegény némas leány kétségbeeső sorsába. Nyugodtan rendezgette a törölt szűk tárgyokat és épp oly kevéssé törődött a Pogonyi vizsgálói tekintetével, mint aki az apja megszokott kalandjaira. Pogonyi különben meg volt elégedve. Kínzta a leányból az erlyit, komoly, némileg faldalmas vonásból a lekötődött vagy elszábt ábrándokat és mikor ismét magukra maradták, azt mondá az öregnek:

— A leányodnál szeretnék egyet-mást beszélni. Később hajj magunkra.
Goór gyասuan nézegette.
— Megbolondult? — El akartod vinni?
— Nem bolondultam még, de elvisszam. Azt is tudom, hogy magad nem boldogulnál itt, hát te is jössz. Ezt a rongy fészek majd felszántatjuk.
Az öreg zomogt elszólt.
— Elég későn jött meg az eszed, de csak-hogy megjött. Hanem ezt a fészeket nem unatodott fel. A Goór-kuria vagy magától pusztul el, vagy...
— Vagy felégett. Azt sem bánom.

Szinte lelépett, hogy ebben a vén, hielt ruában is találhat valamit, a régi vérből. Alig várta, hogy megzababátijs. Egy-két más vilótól a leányról a gazdaságról, a családokról és gyönyörűségeit a nyugodt, it-től szellemes feleletekben. Az utolsó pohár borral Goór pópáa nyugott.
— Szétnéztek egy kicsit a béresek kót. A

jutott. Eötvös Bálint nem fogadta meg a gyöngéd figyelemzetést.

Tegnap és ma már egyes budapesti lapok is foglalkoztak az esettel, úgy látszik a botránnyal úgy mindinkább szobosodó tárgyat képezte a fővárosban is. Hogy miben állnak a visszaélések, a melyeket Eötvös Bálint elkövetett, arra nézve álljon itt a "Magyar Hírlap" czikke:

A gr. Forgách-féle ügyön kívül most egy másik botránnyal is foglalkoztatja a politikai köröket. A függetlenség és 48-as Kossuth-párt egyik fiatal képviselőjéről van szó, a ki a képviselőség mellett, az ügyvédséggel is foglalkozik. Néhány év óta van ügyvédi irodája Budapestben és szépen boldogult is, annál inkább, mert atyja, a téren is, nagy, szinte mondhatnók világra szóló hírnévre tett szert.

A fiatal ember azonban, ugyilástes könnyelműen élt, mert nagy ügyvédsége első idejében, nem éppen kedvező hírek voltak elterjedve, anyagi viszonyairól.

Ez azonban nem akadályozta abban, hogy politikai, közszereplési ambíciói legyenek. Képviselőjelöltként lépett fel a meglukott. Ez sok pénzbe került.

Időközben meg is nőttél s szép feleségnek költözése, épeneggeggel nem csapnattotta meg kiadásait.

Majd újra fellépett képviselőjelöltnek, ezáltal több szerencsével: megválasztották.

Ugy látszik, ez a kétszeres választás, nemkülönben költözése, a melynek jellemzésére elegendő talán annyit megemlíteni, hogy yachtot is vásárolt a Balatonon, annyira bírta sodorta, hogy nem riadt vissza atól, hogy megkötösítse egyik nagy ügyölt, egy vidéki takarékpénztárt.

A képviselő-ügyvédi hivateltan könnyelműséggel és lelkiismeretlanséggel, szedatlenkileneszer koronára erőfőjtés kőrosította meg ezt a pénzintézetet, részben jogosulatlanul kiállított takarékpénztári könyvek, részint elszámolatlan összegek révén. Könnyelműségében odáig ment, hogy ötezer forintos takarékpénztári könyveket, négyezer forintért adott tovább.

Sokáig azt a dolgot nem lehetett takarítani s tudomására jutott a képviselő pártjának is.

Atyjára való tekintettel szereték volna rendezni a dolgot, de ennek legelőbb akadályja, az ügyvédi-képviselő érthetetlen nembánomása volt, amellyel az egyben eljár, s amelyről fogva még arra sem lehetett rábírní, hogy pontos elszámolást készítsen.

gazemberek lopnak, mintha most is földesur volnék. Addig mulattassátok egymást

A leány leszedte az asztalt, elrakta a tányérokat, aztán a maga nyugodt hangján megszólította Pogonyit:

— Ha skarja, kimehetünk a tornácra. Ott legalább a lérogó tiznyer. En majd dolgozom valamiképp maga pedig gyönyörködhetik a Hőgyászában. Egyéb mulatáság itt nincs.

— Az utolsó szavak fájdalom resignatíván ajtította ki a Pogonyi sajátjóság elágsátástogó ártott, hogy az úda, leányos természetét is eljuthat oda, a hova ő jutott. Úgy ábrándok egyforma szétfőzlés és a remény végső megatit utána. Szólatlan követte Vilma't a tornácra, nyugodt, közönséges, prónai szavakon gondolkodva. A mi nem is került sok fáradságra.

— Még ne fogjon a dologhoz. Vilma. Egy-két komoly esemélynél magához. Egy-két szavam az egész életre.

A leány ölebe tette kétését s osodálkozva függeszté szemé a férfi áspád aczárta.

— Ismer engem, Vilma. Az apjától is, maoktól is sokat hallhatott rólam és lelkeben talán utálat is ábródt írtatam. Ugy rajpohlak le. De azok csak kivirtől létként díszeltek. A belső küdelmet magam hurcoltam, a szilaj vér hitetlen tollbábánál magam éretem és fiatal szívem egytlen ábrándja, csak az én hitemet pusztította el kügyetlen, önző kézzel.

A leány okmolyodva nézett a kékes távolba és Pogonyi úgy találta, hogy kellőenl érzékenyebb hárokat pengett.

— Különben nem éről akarak beszélni. Négy év óta buzom itt az életet és a négy év megtanított, hogy a mult emlékeivel nem lehet a négy év unalmát eltölteni. Komolyan számoltam. Komolyan, talán önző, de becsületesen. Ugy találtam, hogy a házambor aszony kell. Egy aszony, a kinek becsületét szive van és elég erős lelke megostant életét egy félig-meddig életunt legénynyel. Magára gondoltam.

Végre is megszokták a dolgot és felszállottak, hogy mandátumáról közösen is, megélhetését biztosítani akarták a bizonyos évráradékat hajtlandók lettek volna egyszer neki biztosítani, ha kölföldre megy — jó messzire — azonban a tekintetben semjöhettél létre megállapodás, bizonyos okok folytán.

Ma úgy áll a dolog, hogy a függetlenségi párt egyik mandátuma, a legközelebbi ülése meg fog üresedni és a budapesti ügyvédi kamara kénytelen lesz egyik tagjának, főbenjáró dolgaival hivatalból foglalkozni.

Erre a közleményre jelent meg Eötvös Bálint következő nyilatkozata:

Tervszert hajsza indult meg ellenem, hogy mandátumomról való lemondásra kényszerítsenek. A hajsza most már hírlapokban folytatódik és a vagyon elleni bíncselekmények összes nevelével vádolatlan. Kijelentem, hogy mindennek dacára mandátumomról le nem mondok, országomból ki nem futok. A vádalkat majd végez a bíróság, támadóimmal meg én. Eötvös Bálint ügyvéd, országgyűlési képviselő.

Bennünket egyelőre nem az érdekel, mennyiben fogja tudni rendezni Eötvös Bálint ur, a cepeel — thököl-yi takarékpénztárral viselt dolgait s milyen sikerrel egyezszik megkötösített ügy feleit az azal az érvel elteríteni a bűnvádi eljárásból, hogy följelentés esetén éppen semmi pénz sem kapnak, ha pedig meghagyják képviselőnek: a képviselői honoráriumot lefoglalhatják.

Ilyen érkölsi baleset elleni biztosításokat magán ember csinálhat, egy országos választás kerület megbízottja nem. A képviselői honorárium nem becsapott felek kártalanítására való.

A tény hetek óta közszájon forgó, immár köztudomású, hogy Eötvös Bálint visszaéléseket követett el. Akár megtették, akár nem teszik meg ellene a bűnvádi följelentést, Eötvös Bálint nem maradhat benne a parlamentben. Azt hisszük maga a függetlenségi párt lesz az első, a mely meggyőződésel szervezte a tényekről: elejti érdemtelenné vált tagját.

Hogy aztán Eötvös Bálintot becukjálk-e, vagy pedig futni engedik, az már nem megbízottja tartozik, az a törvény előtti egyenlőség, az igazság és a könyörület dola. A magán embernek — mondjuk — tragikumá.

A leány arczán lassan-lassan gyöngö pirvont keresztül. Egy kicsit a keze is reszketett, de egyébként lektudote a felindulást. A leányt is ragadt volna a komoly arcaz nemis blairit modorából, közhínyösen várta tovább, az egyhangon folyó szavakat.

— Nem ígérte semmit, sem szírelmet, sem ragyogást. Visszavonulva akarok élni, és a feleségemmel is megkívánom. De úgy érzem, hogy beletétek, jóvávaló férfi leszek. A jövőt pedig nem látok, sokat ruhélt magában. Mit gondolt?

Vilma tisztán, nyugodtan nézett a szemé közé. — En is szírelmet leszek. Beeslöttem embervelem és megíthat, hogy éppen remén gondolom, Roám, a kinek épp oly kevés a homonyája, mint akár a celedőknél. Hacsak apmat annak nem számítom.

Önkéntelen megindultság látott a szeméiben és reszkető hangon folytatta: — En sem ígérhetek semmit. Érzésem nincs, de a régi álmodkál én is leszmóltam. Ha gondolja, hogy megelégszik velem, szírelven nyujtom kezemet. Talán én is öszűből, mert unalmas, kétségbeesztő a világom.

— Közönség. Majd máskor többet beszélünk. Már alkonyodik és az öreg ur lépteit is hallom. Gondoljunk néha egymásra s igyekezzünk megbarátkozni, a közés dót gondolatával.

Embert névűk közhínyőségével, mintha valami közönséges tárgyon alkudoztak volna és csak a leány arczán látott nyoma, a szokatlan fölindulásnak.

Pogonyi még az öreg Görörtl vett buscot. Elmondta a dolgukat, kifejezte óhajátés, hogy minél többeszer fog látogatást tenni.

Meg kell szoknunk egymást, kedves Vilma. Elhajlatott. Vilma nem sokat hallgatva opta hízegő nyilatkozataira, kiz szobájba sietett. Ott lerogyott a kopot plüss pamagra és egész erővel

Hát a másik hadserege.

Lezajlottak a delegacionális tanácskozások és eltekintve atól, hogy az osztrák bizottságban a többésg elfogadott egy indítványt, mely katonáknál a kikötés és kurtavás megengedetést strigé, nem törtétt semmi baj. Az új milliókat megszavazták a hadsereg részére.

De mialatt bőkezűen gondoskodnak a hadsereg harcoképességének emeléséről és a nemzet izzad és nyög a fegyverek híre igája alati, arról egészen megfeledkeznek a nemzetnek egy másik hadseregéről, amely, ha nem is ismétől fegyverekkel és górosztólés ágyúkkal végez munkáját, békében legalább is oly fontos feladatot teljesít, mint amaz a hadsereg háborubán.

Ertem azt a hadsereget, a melyről Jókai azt mondta, hogy neki kell Magyarországot újra megősdítani: a néptantósok seregét.

Ez a lelkes sereg nem ágyúkkal dolgozik, hanem szolgáltatókat, olajnyokat, akiknek lelkebe azt öltették, el a hazaszeretést és az ország magyát; akiket az tanította meg arra, hogy a házért ha arra széktség van — életet és vért kell tudni áldozni.

Már pedig a hazaszeretést, a vízők önfeloldozásának fontosabb részeire, épp oly nagy széktség van a feladata magaslaltan álló hadseregnék, mint a legtekősebb ágyúkra.

Nem székteség a történelem számtalan fontos példára hivatkozom. Itt folyt a világ bámulatára az mint bejöttézt harc, egy óriási nagy hatalom és egy maroknyi nép között. Három évig dacolt a kicsi bár nép a hatalmas Angliával és ezen idő alatt nem a maximágyuk, hanem a haza ügyeieit való szent lelkesedéssel legelhathatósabb fegyverre.

És hogy lezajlottak a delegacionális, azt hitták az ember, hogy nó, most jó sorra a tanítók serege. A sok millió után, amit a delegacionális megszavazott a hadseregnék, azt remélték, hogy a néptantósoknak is dobak legalább csak egy morzsa, a nyugdíjfértőny revizióval.

Tíz év mult már el a fennálló nyugdíjfértőny létesítése óta. A hatszáz koronás fizetési minimum kevesre lenyérőn ragódó tantósok, várva várta a 10 év előlévését, hogy a revizió talán némi olványt hoz neki. Ha egyebet nem, legalább a 40 éves szolgálati idő leszállítást 35 évre, meg a fizetés leemelése után kötelező 50% díjzétéket előlévését.

Azonban úgy látszik, még meze vagyunk ettől. Az oktatásügyi kormány még csak ezután akarja tanulmányozni az ügyet, valamint az erre

kitörti lelkéből a visszajóított indulat. Hangoson zokogott és utána jóleső érzéssel gondolta el a hirtelen jött boldogságot. Mintha a tavasz minden virága szívében is életre kelne, úgy érezte, hogy a régi álom egy föszályja úgy bearayozza, a jövő élet puszttának, kielötnének kétség napjait.

Nem volt ebben semmi része a szerelmének. Csak a leányélték kétségbeesztő széktségé és az önző, beteges apa ideges szótölésései, a mi mind megsztntik ráde néháy nyírd nap alatt. És megsztntik a bűzke nyomorágés és a hideg, gunyos világg kínzó szánakozása is. Beostille a férfit, a ki önzés nélkül, szírelve szírelve nyujta felé a szabadságot és nem kíván érte semmit, sem szírelmet, sem ragyogást. Csak hűségess szírelve és visszavonulást, a hazug emberköltől. Ambar úgy érezte, hogy nem valami sok nehézségbe kerülne befolglalni szírelve a komoly szigor arczot. A szírelve, melyből a leányélték ábrándjai egymástán röppentek ki.

Felnyitott az ablakot s a már tündökölő osillagok közt megtalálta a magyát. A mit a bakfértőben válszott ki s a miről már rég megtelekészt. Mintha az is szírelve ragyogna és mintha föszörőn, érte fényre bizalmatlan s szírelve löpőknék. Minden örömmel ölté el. Új álom, új élet. Nem oly ragyogó, mint a gondatlan multban elképzelt, de illandó. Elvezetél szírelve a virágo gyömbölkést szírelve illatát, hallgatta a röpdes cseroberagó halk zútmögését és mindez úgy ószangoltat a bensejében feltámadt új vágyakkal. A tavaszi élet komoly szépsége s a sokat szenvedett szírelve megkomolyodott boldogsága.

A szírelve, egy harmonika kezdetleges hangjai zavarták meg. Valami szomorú nótát húzott raját egy elkésett vándor és a búcs, egészrűt melódia pöttyök, gyöngéd harmoniában olvadtt össze a csenddel és szírelve új, édesnek ígérőkó álmival. A harmonikózók házúk felé köszélt, a kerítés előtt léte kis padra tét s a köcsög pillanában a nyirkóró kis ajtón, a kövér Terkát látta kilépni. Ellenállhatatlan úgy ragadta meg lelkét, hogy kibálszagon valamint a darva embrek szerelme

vonatközös matematikai mérleget. És úgy lehet, ez a tanulmányozás a revizió előadását fogja eredményezni.

Pedig manapság, a mikor a megélhetés napról-napra súlyosabbá válik, a mikor az élet mindnagyból igényeket támaszt az ember iránt, ideje volna a tanító helyzetét is javítani, mert hiába: korgó gyomorral igen nehéz lekedni. Már pedig a tanítói fontos hivatás olyan, a melyet jó adag lekedés nélkül betölteni igen bajos. Jó lesz most már erre a másik hadserege is gondolni.

Szemléll.

HIREK.

— Iparosok a pénzügyminiszternél. Röviden már jelentették, hogy a székesfehérvári iparosok öt tagu küldöttsége gr. Zichy Jenő vezetésével Budapesten járt. Lukács László pénzügyminiszternél, hogy a pénzügyigazgatóság horribilis adójavaslatai ellen panaszt tegyenek. Tudósításunk kiegyesztéséről még a következőket jelentjük. Gr. Zichy Jenő először is azt hangsúlyozta, hogy igen jól tudomása van Székesfehérvár, Budapest közlése miatt nem hogy emelkednek, de folyton hanyatlak. Lukács miniszter rendkívül meg volt lepve a Nagy Ferenc által előadott adóalapelölések nagyságán, a melyről nem volt tudomása, holott arról már informálva volt, és fel is említette, hogy a pénzügyigazgatóság azért tett „nagyob” javaslatokat, mert a polgárok nem tették valómást és így a referens a vasuton érkezett vagy továbbított áruk alapján volt kénytelen javaslatot megtenni. Erre ij. Dímár József szót, hogy az iparosok mindegyike behívott a pénzügyigazgatósághoz a személyesen tett vallomást. A küldöttség mindegyik tagja tett ezután néhány felvilágosító megjegyzést, a mire a miniszter a következő nagyfentosságú szavakat mondta:

— Menjenek uraim haza s mondják

becsületesebbül. A legény letette maga mellé a szerszámot, megfogta a Terka kezét és szavakkal csodálatos légy álmom zengése volt, a tavaszi tiszta levegőn keresztül.

— Te Terka, azt mondom, hogy már itt volna az ideje, ha összekertelnék.

— Meghiszem, ha volna miből.

— Majd segít az Isten, meg az én két kezem. Hanem annyit szent igaz, hogy soká nem álom ki ez az aszali álomkő.

A lény hangja bánatosán lett.

— Hát hagyjon itt kend. Ugyis csak nyomorognak együtt.

— No beszélj bolondot, Terka. Azért váltórád a katonaság alatt?

Azán anyelvege hozzátette:

— Jó hirt is hoztam, babám, de azért csak jár. Akár duplán is. Nem kell azt aprólni...

Gróf Vilma becsapta az ablakot. A többire nem volt kíváncsi. A légy felhatalasodott a légy, gyengéj szerelme beszéd és a hogy a szívébe fura, kodott az egyszerű szívek igré, mintha fagyaszted hideg dér lepte volna be a most nyílt virágokat. Betölthetetlen árt látott, érzett szívében és világgallett mindaz a sok ezinismus, a mit az első pillanatok ésmékkül örömeben, a becsületesebb ösztönesegek nézett. Ezinismus volt, durva, kékül ezinismus és lovagias szavakba burkolt kegyelem az ohngyogtá vagonatlan évtáncok. Fanyargára borulva, erősen, hódalmasan szokogott és az álmok fénye és a későn érkezett tavasz virágainak illata vak sötétisége ttnt el. A hazug álmok fénye -- és a csimált virágok illata. Szinte kedve támaszt mindörökké kitépni lelkéből az előbbi pillanatok mámoros terreit és valami hőies elhatározással utját állni mindennek.

A mint a regényekben olvasta.

Hanem a regényeknek is vége van és a regényhód mellett nincs egy szörböld, betegesen ember és fejtek felélt nincs öszzedlni készülő, roszkodó gerendája.

meg küldöiknek, hogy legyenek nyugodtan. lannan tölnk semmi féle utasítás nem ment je az adóemelésre vonatkozólag s azt sehoh sincsen s szándékunk emelni, a régi alapot azonban fenn kell tartani, mert újabb kiadások nehezülnek reánk. Az adott esetben megvizsgálatom az ügyet s mindenesetre írtázként fogok, hogy általánosságban a régi adó maradjon meg.

A küldöttség ezzel a jó hírrel jött haza, a mely az egész városban általános, megnagyvást okozott.

— Az adókvetési bizottságok első napja Ma ült össze először az adókvetési bizottság, úgy a vármegyén, mint a városházán. Az előbbi helyütt Detrich Zaigmond előnklete alatt kezdte meg a bizottság működését s ma Szabad-Battán és Táo közöségok kerültek tárgyalás alá. A bizottság nagyobb részben visszautasította a pénzügyigazgatóság javaslatait. Itt különben csak mintegy 10-15 ember jelent meg.

Sokkal nagyobb érdeklődés mellett folyt le az adókvetési bizottság ülése a városházán, a hol minden fél személyesen jelent meg, a mi talán még sohasem történt meg Székesfehérvárott. A bizottság Tóth Aladár előnklete alatt Gerő Jakab, Sommer Mór, Klökner József tagokból állt s referens, az ellenkező hir dacára Berecsky Miksa volt. Ma az ügyvédek, orvosok és gyógyszereszek kerültek sorra s az első fél Molnár Béla ügyvéd volt. Érdekes hogy Molnár, Plossek igazgatóval személyesen megállapodott az 500 korona adóalapon, úgy hogy Molnár el sem akart jönni a tárgyalásra. Annál nagyobb volt lát a meglepetése, a mikor a referens mégis 650 koronát javasolt. A bizottság Molnár Bélinak adott igazat. A Vértessy Géza dr. aktáival Vértessy nem jelentkezhetett, mert mint ügyies megbízott hivatalból távol volt. Kartárai közül többen főszóvaltak, hogy távollétében halasszák el az ő ügyének tárgyalását. Berecsky erre közbe szolt:

— Ne tessék prókátorkodni...

De mondatát nem fejezhette be a kitört felzudulás miatt. Heinrich Lajos tiszti főügyész szolt fél először: visszautasítom az ilyen hangot! Azután Dietrich Szilárd az ügyvédi kamara előnké tanította ki Berecskyt, hogy rendreutasítani nem neki, hanem az előnkének van joga, az pedig azért nem tette ezt mert ismeri a törvényt, hogy nyilvános tárgyalás alkalmán, a felek, mindegyike felelősségteljes. Így ment ez egész délelőtti s a bizottság mindentit visszautasította a referens javaslatát, a ki — valószínűleg a pénzügyminiszternél lapunk más helyén közölt intézkedésére — alig egy-két esetben fellobbeszt. Néhány ügyvéd így is nagyon megadóztattak, így dr. Steiner Jákót, a kinek az adóalajstrom szerint a legnagyobb iródjája van. Volt nem egy deris momentum is. Berecsky titkár dr. Széts Andor ügyédi iródjájának jövedelmeit sorolja fel, a mely közt ott szerepel: Széts Sándortól tavaly egy — hizott disznót kapott... Természetes, hogy kikacagták a referenst. Egy jövedelű ügyvéd mindjárt jelentkezett is:

— Kérem én most két esztendője öt tojást, meg két rutánai való esrikét kaplam ajándékba, de nagyon soványak voltak...

— Egy legy kitüntetésre. Szép ünnepély folyt le tegnap vásárnap Sócskut közösgben. Várady Mihálynak a közösg negyven év óta való jegyzőjének, mint már megírtuk, a király a koronás arany érdemkeresztet adományozta s ennek a keresztnek ünnepélyes átadása volt tegnap a közösgben. A keresztet Széts Jenő főszolgabíró megkapó szép beszéd kíséretében tette fel az ünnepeltnek az egész közösg s számos környékről jött vendég kíséretében. Azután a közösg előjárósága testileg átvázolt nemes munkában eltöltött életvezér férfit, végül pedig 70 terítékn beszélakoma volt, a melyen számos felköszöntő hangzott el az ünnepeltre s a kerlet népszavert főszolgabírájára. Az országos jegyző

egyesület és a fehérmegyei jegyző egyesület is külön ádvözölték érdemas tagtárukat.

— A bileki hákálór. Hirt adtnak annak idején arról a szerze terjedő hírről — megjegyezvén, hogy fenntartással kell azt közölni, — hogy a hercegovinai Bilekben állomásozó 60-ik gyalogezredbeli zászlóalj négy közlegényét, székesfehérvári, illetve fehérmegyei fiukat Montenegro háttérn orozva agyonlöttek. A hir, miután több oldalról érkezett és sehonnan szófalatot nem nyert, nem volt mert a valószínűsége, annál inkább, mert azon a vidéken gyakoriak az elégedetlen elemekkel való öszetűzés. Ma Pákozdról egyik előfizetőnk egy levelet küldött be hozzánk, a mely a kosza hirt teljesen megzafolja. Ezt a levelet Bilekből egy Nagy János nevű közlegény írta haza szüleikhez. A levél így szolt:

Kelt levelem június 4-ikén.

Kedves szülem és testvéreim!

Kivánon az Istenfél, hogy ezen pár sor írásom találja mindnyájukat a legjobb egészségben. Én hála az Istennek egészséges vagyok, a mit magunknak is szivemből kívánok. Kedves szülem írják, hogy odahaza milyen újsg van, de az nem úgy van a mint mondják, hogy közülnök nekem meghaltak. Egy igaz, hogy meghalt, a fehérvári Lencsés a mi századunkból volt, de azt sem a montenegróiak löttek agyon, hanem maga lötte agyon magát. Oda voltunk lón a sátrára, mikor haza jöttünk, hát nem volt közülnök a Lencsés és mindjárt kitudták egy patrót kerenni a sátrak körül, de nem találták meg, hanem esetleg meztelen arra és akkor találták meg halva a bokrok közt, de maga lötte agyon magát, mert nála volt a fegyvere és az nem igaz, hogy a montenegróiak ránt löttek. Más újsgot nem írhatok minthogy nagyon melegek vannak, meg nagyon nagy gyakorlatunk lesz. Julius 21-ikén elmegett és augusztus 27-ikén fújnak le. Már parancsa is volt. Ezzel bevezem írásom.

Maradok szeretettel

Nagy János.

— A torna vizsga elmaradt. Az a nagyszabású ifjusági ünnepély, a melyre az elemi iskolák növendékei már hetek óta készültek, a tegnapi eső miatt elmaradt. Az osztályok ugyan már esőpatokban készen álltak a megvetésére, de azután haza kellett őket bocsátani, mert az eső sehogysem akart elállani. A megrendelt sócs-kidőst azonban kiosztották köztülnök.

— Temetés. Vasárnap délután a Kigyó-utca 1. számú házból, szomorú gyászmenet vonult ki a sőtöbi temetőbe. Egy szíven talált tisztas matróna kisérte ki egyetlen fiút, néhány rokon, jó barát, a korán elhunyt fiatal férfit és néhány idevaló kártárs, a kiváló tudású, tisztelettel érdemlő kenyeres-pajtást Székely (Janics) Nándor a budapesti sajtónak volt egyik hivatott munkása s az Alkotmány-nak jeles képzettségű közlegénye. Mintegy hat esztendője teljes tudással és becsületes meggyőződéssel szolgált a zászlót, a mely alka szegődött s mindaddig küzdött és dolgozott, míg kímzó betegsége a tódvősz kórágába nem döntötte. Meghalt a nagy városban s pihenni ide visszatért szülőhelyére, a honnan özvegy édesanyjának azenefénye, nagy reményekkel indult egykor kazelmes pályájára. A „Budapesti Újságírók Egyesülete”, valamint a „Pázmány-egylet” Bonis Ferenc személyében külte le képviselőjét s mindkét testület koszorút is helyezettett a ravatalra, valamint virágok küldtek az Alkotmány szerkesztőségnek tagjai és koszorút a székesfehérvári hírlapírók is, a kik mindannyian megje-

lontek a végső tisztességtelen. Az egyházi szertartást *Katona Horváth* István belvárosi plébános végezte s az énekkar nyomán, az ősz édes anyának felhangzó keserves zokogása közben dobott mindenki egy marék földet a nemes, de rövid és szenvedélteli életet élt ifjú ember földi maradványaira. A ravatalra helyezett kosoruk a következők voltak:

- A Budapesti újságírók egyesülete — felejtetlen kartónak.
- Az „Alkotmány” szerkesztősége — a sokat szenvedett bástyának.
- Felejtetetlen drága gyermekeknek — édes anyáé.
- Az országos Pázmány egyesület — Erdmes és tagjának.
- A házmunkásoknak — Bonitz Ferenc.
- A katolikus sajtólelkes munka társának — szerető barátai.
- A Fejérmegyei Népölő szerkesztősége — A kedves bajtársnak.
- A székesfehérvári hírlapírók — a jó pálya társának.

— A kivándorlási kongresszus elhalasztása. A dunántúli kivándorlási kongresszus rendező bizott-

sága a B.-tíredre július hó közepére tervezett dunántúli kivándorlási kongresszust alkalmassait az öszre fogja elhalasztani, mert a napokban megtartott miskolci kongresszus anyagának feldolgozása, oly horribilis feladatot adott a kivándorlási kongresszusok előkészítő irodájának, hogy eme dunántúli országgyűlési kongresszus anyagával, a tervezett júliusi időpontra nem képes elkészíteni.

3100. tkv. 1902.

Arveresi hirdetményi kivonat.

A székesfehérvári kir. törvényszék, mint tkvi hatóság közhírre teszi, hogy Eydís Tamás és neje szül. Hamperger Rozália végrehajtatónak Farkas Mihály végrehajlést szenvedő elleni 1586 korona közhitevelés és járuléka iránti végr. ügyében a székesfehérvári kir. törvényszék a sárhögárdi kir. járásbírósg. területén levő Vajta község határában levő a vajtai 170. sz. betétben A) 8—10 sor 512. 647, 1062, 1063, 1064, 1006, 1191/1, 1191/2. hrszám alatt felvett ingatlanokból s a közhitevelésből Farkas Mihályt illető felszerése 298 kor. 50 fill. kiküldési árban, ugy a vajtai 367.

sz. betétben A) 1—2 sor 145. 146. hrszámok alatt felvett ingatlanokból illetve belsőlegből Farkas Mihályt illető 1/4 részére az árverést 228 kor. 50 fill-ben ezenel megállapított kiküldési árban elrendelte és hogy a fennb. megjelölt ingatlanok az 1902. évi július hó 10 napján d. e. 9 órakor Vajtán a község házánál megtartandó nyilvános árverésen a megállapított kiküldési áron alól is eladtnai fog.

Árverési szándékozók tartoznak az ingatlan becslésnek 10%-át készpénzben, vagy az 1881. 60. toz. 42. §-ában jelzett ártalammal számított % az 1881. november 1-én 3838. sz. a. kolt. m. kir. igazságügyministeri rendelet 8. §-ában kijelölt óvadékköpes **érelőpapírban** a kiküldött közzéhoz letenni, vagy az 1881. LX. toz. 170. §-a értelmében, a bántapénnek a bíróságól előleges elhelyezéséről kiállított szabályszerű elismerérvényt átvegyélni.

Székesfehérvárott, 1902. évi április hó 13. napján A kir. törvényszék tkvi hatósága.

Sarkány, kir. tiszki bíró.

Az öreghegyi szőlőben
2 szobás lakást
bérbe keresek.
Czím a kiadóhivatalban.

POLCZER és TÉNYI
szővészet: ablakredőny és ***
Székesfehérvár, Vásártér 12.

A legjobb izlésnek megfelelően készít, készíttetőből

ablak redőnyöket
(kizárk. részére festésel) iskolatáskát oszontáskát, kotta tokot, piaci és kézi kosarat, ulitáskát, gyermekkoszt, izléses házciklikket.

Különös figyelem;
ablak redőnyök
egész épületeknél olson felszereltetnek és szőtté kijavítatnak.

Szíves pártfogást kértünk
tisztelettel
POLCZER és TÉNYI.

Papp Károly
szővelő műfestő és vegyítisztító
Székesfehérvár, Városházter
a városi takarékosk. épületében. (Bejárat a Megyeház-utczából.)

Előtagad minden a szakmába vágó munkát, vagy festésre, valamint tisztításra a legújandó anyagból készülték mellett, Csipkegyűnyök a legújandó id. alatti festetnek, vagy tisztítottatnak.

gyásruhák
48 óra alatt készítettetnek.
Videki megrendelések megbízható lelkismeretességgel eszközöltetnek.

Nagy mosó és vasaló intézet
Lakatos-utca 10. szám.

Mosásra elvállal *ingeket, gallérokat, kékeltet, függönyöket, alsó ruhákat stb.*

Jutányos ár!*****
*****Pontos kiszolgálás!
Videki megrendelések pontosan teljesítettnek.

Tisztelettel
Nagy Ignác
fehérmű és vegyítisztító intézet
Székesfehérvár, Lakatos-utca.

KRAUSZ F. VILMOS
Basa utca 2. sz. — Telefon: 88.

Nagyon olcsó kölcsönt szerezhetek nagy földirtokosok és háztulajdonosok részére 15, 22, 33 $\frac{1}{2}$, 35, 50 évi törlesztésre.

4 $\frac{1}{2}$ —5% kamatra

Adósnak jogában áll a kölcsönt egészben vagy részben a fenti idő lejártá előtt bármikor visszaváznatni, felvéves előleges felmondás mellett, míg ellenben a pénzintézet nem mondhat előbb fel.

Ha a birtokot terhelni már előző drága kölcsön, de a kölcsönösszeget fel akarja emelhetni, vagy a kamatot drágája, akkor a föld becsörtéke felőig a községi becselével figyelembevételével nemcsak felemelhetjük, de a drága kamatot felcserebélhetjük olcsó kamatra.

Ha betáblázott kölcsön már van, úgy az újabb olcsóbb kölcsöntől bekebelezési számlákokot nem kell fizetni.

Ezek keresztülvete kellett nem okvetlen szükséges Székesfehérvárra személyesen bejönni, teljesen elégséges ha levéllig postán tetszik böküldeni

a hiteles tealkönyvi kivonatot,
kataszteri birtoklívát, községi becsleveget.

Levélből vagy szóbeli kérdészködre azonnal szívesen szolgálak felvilágosításal.

Beménylendő gabna és gyapjaterméknyekre szerzek előleget, katonatiszteknek és állami hivatalnokoknak személyhitelet igen szőll feltételek mellett.

15 évi törlesztésre	4.75 százalék.
22 " " "	" " 4. " "
30 " " "	" " 3.75 " "
33 " " "	" " 3.50 " "
38 " " "	" " 3.25 " "
45 $\frac{1}{2}$ évi törlesztésre	" " 2.97 " "
40 " " "	" " 2.88 " "
50 " " "	" " 2.60 " "
50 " " "	" " 2.60 " "
50 " " "	" " 2.75 " "

Mindenkor a kölcsönösszege a zálogteremtés után határozható meg a közzéhozott feltételek szerint.

Magyarországi Kalkulációs Társaság

SZEKERÁK és HORNÝANSZKY-nál
a végeladás már csak négy hétig tart.

Az összes diszmű árúk, játékok és edényfélék
féláron,
használati apróságok 40% engedménnyel lesznek elárusítva.